

22.03.2017

288/00.04.02.00/2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Viite
Lausuntopyyntönnö 3.3.2017 / LVM/1933/05/2016

HSL:N LAUSUNTO LIIKENNE-JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALAN VIRASTOUUDISTUSTA KOSKEVASTA ESISELVITYKSESTÄ

Helsingin Seudun Liikenne –kuntayhtymä (HSL) kiittää mahdollisuudesta lausua liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonalan virastouudistusta koskevasta esiselvityksestä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Virastorakenteen uudistamista koskeva esiselvitys

HSL suhtautuu positiivisesti esiselvityksen tavoitteisiin LVM:n hallinnonalan virastojen asiakaslähtöisyyden, koordinoinnin ja vaikuttavuuden parantamisesta sekä synergiaetujen saavuttamisesta. HSL pitää hyvänä virastorakenteen selkeyttämistä ja uudistamista, mikäli sillä katsotaan voitavan saavuttaa esiselvityksen tavoitteet sekä parantaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Selvityksessä ehdotetaan uuteen virastoon siirrettäväksi nykyisiä Liikenneviraston viranomaistehtäviä. Tehtäviä ei kuitenkaan ole riittävästi yksilöity selvityksessä, joten siirron tarkoituksenmukaisuuteen on vaikea ottaa kantaa.

Liikenteen automatisaatioon varautuminen tuodaan esille keskeisenä uuden perustettavaksi ehdotettavan viraston tehtävänä, mikä eittämättä edellyttääkin tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Liikenneinfrastruktuurin merkitys liikenteen mahdollistajana on kuitenkin keskeinen ja pitkävaikutteinen, eikä sitä tule eriyttää liikaa kokonaisuudesta.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan keskittäessä toimintojaan tulee huolehtia myös valtionhallinnon laajemmasta yhteistyöstä. Kaupunkiseutujen näkökulma ja yhteistyö valtion kanssa painottuu maankäytön, asumisen ja liikenteen kokonaisuuteen, mikä edellyttää myös valtiotoimijoilta saumatonta yhteistyötä eri ministeriöiden ja virastojen kesken.

22.03.2017

288/00.04.02.00/2017

Liikenteenohjaustehtävien kokonaisuus

Pohdittaessa liikenteenohjauksen uudelleen organisointia ja ydintehtäviä, tulee huomioida pääkaupunkiseudun erityiset tarpeet ja nykyiseen toimintaan sisältyvän yhteistyön jatkuminen HSL:n, HKL:n ja VR:n kaltaisten toimijoiden kanssa. Liikenteenohjaustoimintojen mahdollisella yhtiöittämisellä ei saa heikentää nykyisiä pääkaupunkiseudun liikenteenhallinnan yhteistyörakenteita.

Junaliikenne on toiminnallisesti hyvin vahvasti integroitu kokonaisuus, jonka eri osakokonaisuuksien välinen koordinointi ja yhtenäinen johtaminen varmistavat liikenteen hoidon turvallisuuden ja häiriöttömyyden. Tämän johdosta HSL pitää erittäin tärkeänä sitä, että LVM:n hallinnonalan virastouudistuksen yhteydessä tätä toiminnallista integraatiota ei heikennetä pilkkomalla rautatieliikenteen arvoketjun hallintaa nykyistä useampiin hallinnollisiin osakokonaisuuksiin. Rautateiden kapasiteetin jaon tulee kuulua radanpitäjän tehtäviin, jotta toiminnallisuus liikenteen ja ratatöiden kesken voidaan varmistaa.

Liikenteenohjaustehtävien osalta HSL pitää tärkeänä, että lähijunaliikenteen ohjauspalveluiden taso säilyy edelleen korkeana riippumatta siitä, missä muodossa toiminta jatkuu virastouudistuksen jälkeisessä prosessissa. HSL:n ja rataliikennekeskuksen välinen yhteistyö on toiminut hyvin ja erityisesti liikennehäiriötilanteissa on tärkeää, että tilannetiedon ja matkustajainformaation kulku on sujuvaa. Kokemus jo yhtiötetyistä junaliikenteen ohjaus- ja matkustajainformaation palveluista osoittaa, että palveluja ostavalla viranomaisella on oltava riittävät resurssit ja asiantuntemus tehokkaaseen tilaajaohjaukseen ja että palvelujen ostosopimuksessa tulee korostaa toiminnallisia tavoitteita ja niihin sidottuja taloudellisia kannusteita. Muutoin liikenneverkon luotettavuus ja palvelutaso erityisesti poikkeus- ja häiriötilanteissa voi heikentyä oleellisesti.

Tieliikenteenohjauksen osalta HSL pitää tärkeänä, että liikennevalojen ohjaustoiminto säilyy yhtenäisenä toimintona muun liikenteenohjauksen kanssa. HSL:n ja tieliikenteen ohjauskeskuksen yhteistyö on painottunut erilaisten liikenteen häiriötilanteiden hoitoon, jossa liikennevalojen ohjaus on HSL:lle tärkein toiminto. Tällä hetkellä HSL:llä on mahdollisuus lähettää yhteyshenkilö tieliikennekeskuksen toimitiloihin ja tämä mahdollisuus tulisi säilyä jatkossakin. HKL:n raitioliikenteen ohjauksen sijainti fyysisesti samoissa tiloissa tieliikenteen ohjauksen kanssa on merkittävä synergiaetu Helsingin kaupunkiliikenteen ohjauksen kannalta.

Liikenneviraston turvalvomo on koordinoitu matkustajaliikenteen kokonaisturvallisuutta HSL-alueen junaliikenteessä. HSL on ollut mukana puitejärjestelyssä, jossa se maksaa turvallisuuspalvelun tuottamisesta Liikennevirastolle sekä puitesopimuksen mukaiselle palveluntuottajalle.

22.03.2017

288/00.04.02.00/2017

Puitejärjestelyn ja turvavalvomon valvontateknisten ratkaisujen myötä turvavalvomon merkitys pääkaupunkiseudulla joukkoliikenteen turvallisuutta koordinoivana tahona on korostunut. HSL-liikenteessä toimii tällä hetkellä Liikenneviraston lisäksi metroliikenteen turvavalvomo. Erityisesti junaliikenteen osalta on olennaista, että asemien, laitureiden ja junien turvallisuuden koordinointi ja valvonta tapahtuisi jatkossakin turvavalvomon toimesta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Tero Anttila
toimitusjohtajan sijainen

Ilmari Mäkinen
osastonjohtaja

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
HSL hallitus

